

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Vild natur og Biodiversitet
juems@mim.dk

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Danmarks Jægerforbund
Molsvej 34
8410 Rønde

Tlf. + 45 88 88 75 00

post@jaegerne.dk

CRV-nr. 15 79 61 46

1. maj 2025

**Vedr.: Høring over udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden, j.nr. nr. 2025
- 716**

Miljø- og Ligestillingsministeriet har den 11. april d.å. udsendt nærværende udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden i høring, og i denne forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund at give følgende bemærkninger:

Det ligger generelt Danmarks Jægerforbund meget på sinde, at der sker en forandring i den måde vi forvalter vores havområder på, samt at der ydes indsatser, der har til hensigt at forbedre det fælles havmiljø. Derfor anser Jægerforbundet etableringen af Havnaturfonden som et væsentligt og rettidigt tiltag for at forbedre havmiljøets tilstand, styrke biodiversiteten i de danske farvande og styrke grundlaget for en rig og varieret natur - til gavn for både naturen og befolkningen.

Jægerforbundet ser generelt positivt på at der etableres et rådgivende udvalg, som sammenfattes uafhængigt og med mulighed for at inddrage ekspertise og praksisnær viden fra relevante aktører. Dette er med til at skabe både faglig kvalitet og gennemsigtighed i fondens prioriteringer og beslutninger. Jægerforbundet savner dog i bekendtgørelsen en større åbenhed omkring inddragelsen af civilsamfundets aktører, herunder brugere af naturen. Jægerne har i årtier arbejdet aktivt med naturforbedrende tiltag - både til vands og til lands - og her kunne det være væsentligt, at disse erfaringer og engagement tænkes aktivt ind i fondens praksis. Dette gælder både i udformningen af støtteberettigede projektyper og i udvælgelsen af medlemmer til det rådgivende udvalg. En mere tydelig angivelse af denne dimension i bekendtgørelsen vil bidrage til at sikre lokal forankring og opbakning, hvilket er Jægerforbundets opfattelse er en forudsætning for langsigtet succes i naturgenopretning.

Derudover finder Jægerforbundet det væsentligt, at fondens praksis omkring fastsættelse af kriterier og tildeling af støtte sker med en vis grad af fleksibilitet. Naturgenopretningsprojekter i havmiljøet kan variere meget i geografi, udformning og behov - og det kan derfor være uhensigtsmæssigt, hvis rigide administrative og økonomiske rammer afholder mindre aktører fra at kunne få del i midlerne, som f.eks. lokale foreninger eller partnerskaber. Jægerforbundet opfordrer derfor til at det overvejes, om der kan skabes særlige aftaler eller puljer målrettet denne typer af projekter.

Danmarks Jægerforbund ser frem til at følge fondens arbejde og stiller og gerne til rådighed for yderligere dialog og samarbejde omkring fremtidige indsatser til gavn for havmiljøet.

Spørgsmål vedrørende høringssvaret eller ved behov for uddybende kommentarer, bedes rettet til Vildt- og naturkonsulent Thea Braüner Sejr, Afdelingen for Vildtforvaltning og Uddannelse. Telefon: 51379380. Mail: tbs@jaegerne.dk

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Vildt- og Naturkonsulent
Thea Braüner Sejr
Direkte tlf. 51379380
tbs@jaegerne.dk

6. maj 2025

Danske Havnes høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden

Danske Havne kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden.

Danske Havne vurderer, at Havnaturfonden er et godt og nyttigt instrument ift. en langsigtet genopretning af de danske kystvande. Kystvandene er de danske erhvervshavnes nærområde, og deres tilstand har betydning for en del af arbejdspladserne på havnene, særligt arbejdspladser knyttet til fiskeri.

Danske erhvervshavne er derfor interesserede i at kunne deltage i genopretningen, der hvor det kan være relevant.

- Konkret ønskes det, at det tydeliggøres i bekendtgørelsen (eller andetsteds i regelsættet om Havnaturfonden), at projekter indenfor og i tilknytning til en havns dækkende værker også skal kunne komme i betragtning til projekter under Havnaturfonden, hvis potentiale og realiserbare naturforbedringer ifm. sådanne projekter står mål med eller overgår effekten af øvrige projektplaceringer.
- Desuden bør erhvervshavnene, i partnerskaber med andre aktører, kunne tage initiativ til ansøgninger og deltage i projekter i/ved de kystvandeområder, hvor havnen er placeret. I sådanne partnerskaber kan der sikres en god sameksistens mellem erhvervsbrug og effektiv naturgenopretning i området.

Med venlig hilsen,

Camilla Rosenhagen

Fælles høringssvar fra Green Power Denmark, Tænketanken Hav og Danmarks Naturfredningsforening angående høring om udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden (J.nr. 2025 – 716).

Miljø- og Ligestillingsministeriet har den 11. april udsendt udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden i høring.

Green Power Denmark (GPD), Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Tænketanken Hav (TTH) har valgt at afgive et fælles høringssvar.

Vi bifalder tilblivelsen af Havnaturfonden, og finder at dens arbejde og uddeling af projektmidler kan få stor betydning for havmiljøet i Danmark. Vi anerkender i den sammenhæng at ”udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden”, skal sikre det juridiske grundlag for lovhjemmel til tilskudsordning for visse typer af projekter. Bekendtgørelsen kommer godt omkring, men organisationerne har også en række punkter, som bør forbedres.

De tre organisationers fire hovedpointer er følgende. Se dem uddybet på de følgende sider.

Vi uddyber også gerne pointerne på et møde.

- 1. Sameksistens mellem havvind og naturhensyn bør indgå**
- 2. Det rådgivende udvalgs opgaver i relation til projekter om sameksistens mellem havvind og natur skal være samarbejds- og efterspørgselsdrevet**
- 3. Det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelsen, at der stilles krav til effektovervågning og deling af miljødata, så projekterne bidrager til vidensopbygning**
- 4. Havnaturfonden skal på sigt være permanent og uafhængig**

Sameksistens mellem havvind og naturhensyn bør indgå

Vores tre organisationer kan med undren konstatere, at begrebet sameksistens mellem havvind og biodiversitet ikke er nævnt én eneste gang i udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden. I ”Forslag til Lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om maritim fysisk planlægning” om etablering af havnaturfond indgår sameksistens som en

Dato 8. maj 2025

integreret del af havnaturfondens to-delte formål: *”Havnaturfondens formål er at foretage genopretning af havnatur samt at bidrage til viden om sameksistens mellem udbygning af vedvarende energi på havet og naturhensyn”.*

Det er afgørende, at sameksistensprojekter tilføjes som muligt tilskudsgivende projektområde, på samme måde som naturgenopretningsprojekter under § 6 og § 7, hvis denne bekendtgørelse skal leve op til lovteksten, hvor det i kapitel 11 a, stk. 3, fremgår at: *”Havnaturfonden kan gennemføre eller yde tilskud til følgende aktiviteter: (...) Indsamling af ny viden og systematisering af eksisterende viden om naturgenopretning og sameksistens mellem natur og udbygning af vedvarende energi på havet.”*

Sameksistens mellem havvind og havnatur er et nyt fagligt område i Danmark, hvor der fortsat er videnshuller omkring, hvilke tiltag der virker bedst til at afbøde, mitigere eller minimere eventuelle negative effekter af havvind på naturen under og over havets overflade. Der mangler ligeledes viden om metoder og effekter af ”Natur Inkluderende Design” og naturforbedrende tiltag inden for havvindparkerne.

Det er på den baggrund, at der er behov for at forske i og afprøve konkrete indsatser, der effektivt sikrer hensigtsmæssig sameksistens mellem etablering af havvindmølleparker og havets natur. Tilføjelsen af sameksistens i udkast til bekendtgørelse vil bidrage til at balancere vægtningen af projekter og indsatsområder imellem Havnaturfondens formål og udkast til bekendtgørelse, samt sikre, at bekendtgørelsen lever op til hensigten og formålet med lovteksten og den politiske aftale.

Det rådgivende udvalgs opgaver i relation til projekter om sameksistens mellem havvind og natur skal være samarbejds- og efterspørgselsdrevet

Alle tre organisationer er repræsenteret i det rådgivende udvalg, og vi bifalder udkast til bekendtgørelsens aktive stillingtagen til det rådgivende udvalgs opgaver. Det bør fremgå i bkg., at som en del af det rådgivende udvalgs opgave i relation til sameksistens mellem havvind og natur, skal udvalget bidrage til at formulere et sæt af principper, som det rådgivende udvalg og aftalekredsen kan navigere efter, når der skal fordeles midler til sameksistensprojekterne.

En del af det rådgivende udvalgs arbejde bliver således, at fastsætte principper (kriterier) for konkrete indsatser i årlige ansøgningsrunder, hvorefter eksterne aktører indsender videns- og samarbejdsbaserede projektansøgninger til sameksistensprojekter. De projekter, der modtager fondens midler er dermed efterspørgselsdrevet og har direkte berøring med aktuelle behov for vidensopbygning om sameksistens.

I § 6-7 i bekendtgørelsen gennemgås delvist ansøgningsprocessen for Havnaturfondens indsatser. GPD, TTH og DN understreger i denne sammenhæng, at det bør være de relevante aktører indenfor havvindsektoren, der har den bedste viden om hvilke indsatser, der er behov

for i den lokale kontekst, som har ret til at søge midler til sameksistensprojekter mellem havvind og natur i fonden. Vi mener, at proces for fondsansøgningerne kan inspireres af MUDP, EUDP eller Innovationsfonden. Havnaturfonden bør således skabe mulighed for ansøgningsrunder, hvor forskningsinstitutioner, kommuner, virksomheder eller sammenslutninger af aktører kan indsende projektansøgninger, som er forpligtet til at leve op til kriterier fastsat af det rådgivende udvalg, så udvalget i mindre grad giver rådgivning om placering af konkrete indsatser. En governance, der baserer sig på eksterne projektansøgninger sikrer, at fx sameksistensprojekterne er de mest aktuelle og lever op til reelle forskningsmæssige behov. Det vil sikre, at Havnaturfondens governance i en vis grad bliver uafhængig. Green Power Denmark har nedenfor forsøgt at illustrere processen for fondsansøgninger og governance.

Proces for årlig ansøgningsrunde

Figur 1: Forslag til proces for en årlig ansøgningsrunde ift. projekter om sameksistens mellem havvind og natur

Det skal fremgå tydeligt af bekendtgørelsen at der stilles krav til effektovervågning og deling af miljødata, så projekterne bidrager til vidensopbygning

De tre organisationer noterer sig, at det under § 14 præciseres, at ansøger skal levere faglige oplysninger om projektets gennemførelse og resultater, i overensstemmelse med havnaturfondens nærmere anvisninger. Vi opfordrer til, at der i Havnaturfondens anvisninger bliver stillet krav til dokumenteret effektovervågning, der strækker sig over flere år, så hvert projekt bidrager til en øget vidensopbygning. Vi anbefaler i den forbindelse at der i Havnaturfondens anvisninger stilles krav til, at miljødata og overvågningsdata, indsamles systematisk efter standardiserede metoder fra Center for Marin Naturgenopretning, samt at

de opbevares og offentliggøres/deles, fx med inspiration fra FAIR-principperne¹. I den sammenhæng anbefaler vi, at der allerede nu findes og etableres langsigtede løsninger for hvordan resultater fra effektovervågning efter 2030 kan opbevares og deles. Det skal sikres, at data ikke går tabt, hvis Havnaturfonden ikke bliver forlænget og dermed ophører per. 2030. Danmarks Miljøportal bør inddrages i dette arbejde.

Havnaturfonden skal på sigt være permanent og uafhængig

Det fremgår af § 1, at Havnaturfonden etableres som et sekretariat i Miljøstyrelsen. Vi gør opmærksom på, at der ved at organisere Havnaturfonden under Miljø- og Ligestillingsministeriet, på den korte bane muligvis er gevinster ved hurtigt at få igangsat projekter, men anbefaler, at Havnaturfonden etableres som en uafhængig fond på længere sigt.

De tre organisationer har tidligere beskrevet og er kommet med anbefalinger for at sikre varig finansiering og en varig Havnaturfond, anbefalingerne er gengivet her:

Det fremgår af 'Aftaleteksten om etablering af Havnaturfonden' at "Aftaleparterne er enige om, at aftalen om havnaturfonden og dens finansiering skal genbesøges senest i 2028. Det skal ved genbesøget bl.a. overvejes, om fonden bør organiseres som en permanent og uafhængig fond". Dette bakker de tre organisationer fuldt op om, idet vi som organisationer vurderer, at det vil være til gavn for havmiljøet i Danmark, hvis Havnaturfonden bliver permanent og politisk uafhængig, for at sikre kontinuitet og autonomi i arbejdet med at beskytte og genoprette Danmarks havnatur.

De tre organisationer anerkender, at denne bekendtgørelse ikke skal håndtere dette spørgsmål nu, men vi opfordrer som organisationer til, at der frem mod det politiske genbesøg i 2028 udarbejdes et oplæg med muligheder til, hvordan Havnaturfonden kan overgå til en permanent og uafhængig fond fra 2030. Derudover skal der sikres en fremtidig finansiering af fonden, da det danske hav, på trods af Havnaturfondens store arbejde med marin genopretning frem mod 2030, desværre ikke vil have sikret god miljøtilstand i 2030. Det er derfor nødvendigt, at Havnaturfondens vigtige arbejde fortsætter efter 2030.

De tre organisationer har tidligere foreslået, at følgende præmisser bør udgøre grundlaget for fondens struktur, organisering og governance. Dette bør man arbejde på at undersøge nærmere frem mod genbesøget i 2028:

1. Permanent og uafhængig: Fonden skal være permanent og politisk uafhængig for at sikre kontinuitet og autonomi i arbejdet med at beskytte og genoprette Danmarks havnatur.

¹ <https://library.au.dk/forskere/datamanagement/fair-principperne>

Dato 8. maj 2025

2. Vedtaget ved lov: Fonden skal vedtages ved lov for at sikre dens formelle status og beskytte dens mandat og finansiering.
3. Nonprofit: Som en nonprofit organisation skal fondens overskud udelukkende anvendes til at fremme fondens formål og ikke udbetales som profit til ejere eller aktionærer.
4. Selvstændig bestyrelse: Fonden skal have en selvstændig bestyrelse sammensat af eksperter, som minimum inden for relevante fagområder samt repræsentanter for sameksistens mellem VE og natur. Bestyrelsens opgave er at sikre fondens strategiske retning og overvåge dens drift
5. Rådgivning via udvalg: For at understøtte den selvstændige bestyrelse i at opnå sit formål, anbefales det at der nedsættes et rådgivende udvalg som kan bistå fondens ledelse med indsigt og faglig viden, der kan kvalificere fondens arbejde. Udvalget bør, som ved den Danske naturfond, være bredt sammensat og medlemmerne kan med fordel udpeges af landsdækkende foreninger og interesse- og erhvervsorganisationer, som varetager interesser angående vedvarende energi, natur, miljø og samt universiteter.

På vegne af,

Green Power Denmark

Nina Rask Skotte
Konsulent
+45 25 80 85 25
nrs@greenpowerdenmark.dk

Tænketanken Hav

Sune Agersnap
Havbiolog, PhD
+45 30 92 00 17
sua@taenketankenhav.dk

Danmarks Naturfredningsforening

Emilie Kallenbach
Havpolitisk rådgiver
+45 31 41 42 68
emilie@dn.dk

Julie Emma Schade

Fra: Gunilla Ørbech <guni@kl.dk>
Sendt: 7. maj 2025 08:04
Til: Julie Emma Schade
Emne: SV: Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

KL takker for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden. KL har følgende få bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet:

Kommunerne er ikke myndighed på søterritoriet, men kan have andre interesser i marin naturgenopretning. Fx i regi af kommunale samarbejder om marine naturparker, arbejdet med kystvandråd eller andre partnerskaber med fokus på det marine.

KL hilser derfor velkomment, at der oprettes en Havnaturfond og, at der bliver mulighed for at søge midler til marin naturgenopretning – også for kommunerne.

KL noterer sig dog, at bekendtgørelsen forventes at træde i kraft den 1. juli 2025, hvorfor tidsplanen for åbning af ansøgningspulje for kommunerne og meddelelse af tilsagn i 2025 bliver meget stram. Her i 2025 er kommunerne i fuld gang med arbejdet i de lokale treparter, hvor der er frist for udarbejdelse af omlægningsplaner, der viser vejen til indfrielse af indsatsbehovet for kvælstof, udtagning af lavbundsjord og projekternes forventede og samlede bidrag til skovrejsning og natur. Kommunernes arbejde med kystvandråd starter også op i 2025 med korte deadlines, og der er kommunalvalg den 18. november.

Grundet timingen og den stramme tidsplan kan man risikere, at der bliver indsendt færre ansøgninger, end der elles ville have været blevet. KL havde gerne set, at tidsplanen gav kommunerne bedre tid til at udarbejde gode ansøgninger, særligt når der i tilskudspuljens vurderingskriterier bl.a. lægges vægt på projekternes modenhed, så de kan igangsættes hurtigt.

Slutteligt opfordrer KL til, at det i forbindelse med indkaldelse af ansøgninger om tilskud tydeliggøres, hvilke marine genopretningstiltag, der er omfattet af tilskudspuljen.

Med venlig hilsen

Gunilla Ørbech

Specialkonsulent
Enhed for Grøn Trepert

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3538
E GUNI@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Fra: Julie Emma Schade <juems@mim.dk>
Sendt: 11. april 2025 10:14
Cc: Stinne Rørlyng <likjo@mim.dk>
Emne: Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden

Til rette vedkommende

Miljø- og Ligestillingsministeriet sender hermed udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden i høring.

Udkastet er sendt i høring hos de parter, der fremgår af vedlagte høringsliste, og er samtidig offentliggjort på høringsportalen ([Høringsdetaljer - Høringsportalen](#)).

Eventuelle høringssvar bedes sendt til **Julie Emma Schade (juems@mim.dk)** **senest den 8. maj 2025.**

Ikke-ministerielle høringsparters svar vil blive offentliggjort på høringsportalen efter endt høring. Ved afgivelse af høringssvar gives der samtykke til offentliggørelse, herunder afsenders navn og mailadresse.

Udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden etablerer formelt Havnaturfonden som et sekretariat i Miljøstyrelsen. Juridisk set er der ikke forskel på Havnaturfonden og Havnaturfondens sekretariat. I bekendtgørelsen anvendes derfor kun Havnaturfonden.

Udkastet nedsætter endvidere formelt et uafhængigt rådgivende udvalg til Havnaturfonden. Endvidere fastsættes udvalgets opgaver samt en meget minimalistisk forretningsorden for udvalgets arbejde. Udvalget kan selv fastsætte en mere detaljeret forretningsorden.

Bekendtgørelsesudkastet fastsætter derudover rammerne for Havnaturfondens etablering af en tilskudsordning. I forslag til lov om etablering af Havnaturfonden, der pt. behandles i Folketinget, forpligtes miljøministeren til at udvælge naturgenopretningsprojekter i det danske havareal, hvor det vurderes som sandsynligt, at projekterne vil være omkostningseffektive og vil have en positiv og langvarig effekt for havnaturen. Udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden delegerer ministerens beføjelse til at udvælge naturgenopretningsprojekter til Havnaturfonden.

Iht. Aftale om etablering af Havnaturfonden (i afsnittet om udvælgelse af indsatser) skal Havnaturfonden under inddragelse af det rådgivende udvalg årligt udarbejde forslag til indsatser for det kommende år samt forslag til indsatser, som går over flere år. Det fremgår endvidere, at forslag til politisk beslutning skal udarbejdes i august/september hvert år.

Aftaleparterne træffer årligt beslutning om igangsættelse af nye indsatser i regi af Havnaturfonden. Havnaturfonden vil annoncere nærmere information om tilskudsordningen på Miljøstyrelsens hjemmeside, når den åbner for ansøgning.

Venlig hilsen

Julie Emma Schade

Fuldmægtig | Marin Natur og Havmiljø

+45 21 29 14 87 | +45 21 29 14 87 | juems@mim.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Julie Emma Schade

Fra: Høringer og Jura <hoering@klimabev.dk>
Sendt: 8. maj 2025 22:04
Til: Julie Emma Schade
Emne: Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Julie Emma Schade

Klimabevægelsen afgiver hermed høringssvar til udkast til bekendtgørelse om Havnaturfonden. Klimabevægelsen finder det overordnet positivt, at ministeren har fokus på genopretning af havmiljøet. Livet i havene optager ganske meget kulstof, og IPCC har vurderet, at for at nå de internationale klimamål, så er det nødvendigt at genetablere tabte kulstof 'sinks' verden over. Ålegræs kendes som havenes træer, men det er ikke kun i planteliv, også i fiskebestande at kulstof lagres. Derfor er det nødvendigt at skabe sunde økosystemer.

Samtidig er der med den foreslåede bekendtgørelse en stor risiko for, at fonden - som med mange andre af regeringens grønne tiltag - bliver for ineffektivt, dyrt og bureaukratisk til, at det bliver brugt i praksis. Ikke mindst når projekter ikke må være påbegyndt, hvis de skal have tilskud, og de kan først få tilskuddet udbetalt, når det er gennemført. Det er svært at få øje på, hvem vil det være attraktivt for.

Dertil kommer, at rammerne for ordningen er svære gennemskuelige. Fonden skal åbenbart selv fastlægge kriterier og vilkår for uddeling af tilskud. Tillige kan ministeren selv udpege medlemmerne af det tilhørende rådgivende udvalg, og ministeren udvælger også selv de projekter, der skal arbejdes med og gives tilskud til. Sammenlagt er dette en for offentligheden uigennemskuelig proces. Særligt i betragtning af den meget store bevilling til fonden på 500 mio. kr. er det betænkeligt og et demokratisk problem, at fonden uden kontrolmuligheder administreres udelukkende af et embedsmandsudvalg og et rådgivende udvalg, som ministeren selv sammensætter, samtidig med at der for offentligheden ikke er gennemskuelighed og klarhed ift. prioriteringer, succeskriterier eller forudsætninger for tilskud.

Klimabevægelsen er optaget af, at klimalovgivning og underliggende bekendtgørelser er demokratiske og gennemsigtige for almindelige mennesker, da klima og miljø har betydning for os alle sammen.

Arbejdsgruppen for klimaret og høringer
Klimabevægelsen i Danmark
Mobil: +45 2295 4047

Støt os og bliv medlem på www.klimabevægelsen.dk